

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № ПГ-028-00-119
ПОЛУЧЕНО НА 04.11.2020.

ДО

15.58/85

44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НА ВНИМАНИЕТО НА:

**КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА
ПОЛИТИКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО И
МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ КЪМ
КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА
ПОЛИТИКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО И
МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

**КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И
МЕДИИТЕ**

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ КЪМ
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И
МЕДИИТЕ**

**КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И
ВОДИТЕ**

Г-ЖА ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ КЪМ
КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И
ВОДИТЕ**

**КОМИСИЯ ЗА КОНТРОЛ НАД
СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ,
ПРИЛАГАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА
СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ**

**СРЕДСТВА И ДОСТЪПА ДО ДАННИТЕ
ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ
СЪОБЩЕНИЯ**

Г-Н ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ,

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ КЪМ
КОМИСИЯ ЗА КОНТРОЛ НАД
СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ,
ПРИЛАГАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА
СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ
СРЕДСТВА И ДОСТЪПА ДО ДАННИТЕ
ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ
СЪОБЩЕНИЯ**

**КОМИСИЯТА ПО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ**

Г-Н ГЕОРГИ ГЪОКОВ,

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ КЪМ
КОМИСИЯТА ПО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ**

**КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА
ПОЛИТИКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО И
МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА,

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ В 44-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО:

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията, обединен в законопроект, изготвен по реда на чл. 81, ал. 2 от ПОДНС, на основата на приетите на първо гласуване ЗИД за изменение и допълнение на ЗУТ,

№ 002-01-49 от 12 октомври 2020 г.

ОТ:

„Сдружение независим обществен контрол“, Булетат:

mail: nezavisimkontrol@yahoo.com ;

**председател Иван Стефанов Димитров, адрес: гр.София, бул.Цариградско шосе
№120, тел: 02 97 97 97 97**

ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ „ГОРУБЛЯНЕ“,

Представяван от

Иван Димитров – тел: 02 97 97 97 97, гр.София, кв. Горубляне, ул. „Борис Рангелов „ №24

арх. Янита Тарабанова – тел: 02 97 97 97 97, гр.София, кв.Горубляне, ул. „3-ти май“ №3

арх. Весела Цанова – тел: 02 97 97 97 97 гр.София, кв.Горубляне, ул. „Хан Аспарух“ №5

ниж. Веселин Божков – тел: 02 97 97 97 97 .София, кв.Горубляне, ул.„Цветна градина“ №24

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Инициативен комитет „Горубляне“ е неформално сдружение на граждани, което обединява лица, потърпевши от приетите от Народното събрание изменения и допълнения на Закона за устройство на територията, обявени за противоконституционни с Решение на Конституционния съд на Република България от 15 октомври 2020 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 27.10.2020 г.)

С решението си Конституционният съд обяви за противоконституционни разпоредбите на чл. 208, ал. 1 в частта „а за имоти, предвидени за озеленени площи по чл. 61, ал. 4 - петнадесет години“ и на чл. 215, ал. 6 от Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 02.01.2001 г., последно изм., ДВ, бр. 62 от 14.07.2020 г.).

Въз основа на чл. 22, ал. 4 от Закона за конституционния съд, както и въз основа на чл. 94, ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, молим да изпълните законовото си задължение, според което Народното събрание е длъжно да уреди възникналите правни последици, ако Конституционният съд със свое решение обяви отделен закон или друг акт или част от него за противоконституционен в срок до два месеца от влизането в сила на решението. Предвид текущото разглеждане на обединените законопроекти за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията, считаме, че правните последици от противоконституционността следва да се уредят с настоящето обсъждане на изменения на закона.

Обръщаме внимание, че в тълкувателното решение на Конституционния съд № 3 от 28 април 2020 г. по к.д. № 5 от 2019 г. (обн. ДВ, бр. 42 от 12.5.2020 г.) изрично се посочва, че Народното събрание урежда правните последици от прилагането на обявения за противоконституционен закон.

В тази връзка предлагаме следните изменения:

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

§ 1. Създава се нов чл. 124в:

„Чл. 124в. (1) Кметът на общината е длъжен да внесе в общинския съвет заявленията за изменение на общия устройствен план подадени на основание чл. 134, ал. 1, т. 9 или чл. 134, ал. 3 във връзка с ал. 1, т. 9 в 14-дневен срок от постъпването им.

(2) В случаите по ал. 1 задание не се изработва и одобрява.

(3) Проектът по ал. 1 изменя предвидените с действащия план публични държавни и общински нужди като се съобразява с предназначението и с устройствените показатели на най-близките устройствени зони и не се подлага на съгласувания и на обществено обсъждане.

(4) Кметът на общината в 14-дневен срок от постъпването на проекта за изменение на общия устройствен план е длъжен да го внесе в общинския съвет, съответно кметът на Столична община – в Министерски съвет, а кметовете на черноморските общини – в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Компетентните органи се произнасят в 30-дневен срок.“

§ 2. В чл. 124б, ал. 5 се отменя.

§ 3. В чл. 127, ал. 6 добива следната редакция:

„(6) Общият устройствен план се одобрява от общинския съвет по доклад на кмета на общината. Решението се изпраща в 7-дневен срок от приемането му за обнародване в „Държавен вестник“. Решението и одобреният с него общ устройствен план се публикуват в интернет страницата на съответната община.“

§ 4. В чл. 134 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава нова т. 9:

„9. в срока по чл. 208, ал. 1 не е започнала процедурата за отчуждаване или отчуждителното производство не е приключило с обезщетяване в 1-годишен срок от започването му.“

2. В ал. 2 т. 1 се отменя.

§ 5. В Чл. 205 се правят следните изменения:

1. От първото изречение думата „подробен“ се заличава;

2. В т.3 се заличава "и за благоустройствени дейности-озеленени площи за широко обществено ползване";

3. т. 6 се отменя.

§ 6. В чл. 208 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 добива следната редакция:

„(1) Срокът за започване на отчуждителните производства на недвижими имоти, определени с общ или подробен устройствен план за публични държавни или публични общински нужди, е три години от влизане в сила на плана. След изтичане на този срок или в случай, че започнатото отчуждително производство не приключи с обезщетяване в едногодишен срок, собствениците на недвижимите имоти могат да поискат изменение на съответните устройствени планове за отпадане на предвиденията в обществена полза относно собствените им имоти.“

2. Ал. 2 добива следната редакция:

„(2) Отчуждително производство, което не е приключило с обезщетяване повече от година или е започнало след изтичане на 3-годишния срок по ал.1, се прекратява с подаване от заинтересованите собственици на заявление за изменение на устройствените планове, предвидили публичните държавни или публичните общински нужди.

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Собствениците на недвижими имоти, които по естеството си представляват и са предназначени със закон или с устройствен план за обекти изключителна държавна собственост, ако не са отчуждени в 3-годишен срок от установяване на предназначението, имат право на иск срещу държавата за равностойно обезщетение. Правото на иск не е ограничено по време.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 7. Срокът за започване на отчуждителните производства за имоти в обхвата на заварени от този закон общи и/или подробни устройствени планове се смята за започнал от момента на намесата върху собствеността на конкретния имот.

§ 8. В Закона за устройството на черноморското крайбрежие чл. 19, ал. 3 последното изречение се заличава.

§ 9. В Закона за устройството и застрояването на Столична община се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

А) Аlineя 1 се отменя.

Б) В ал. 2 изразът „извън случаите по ал. 1“ се заличава, а думата „предвидени“ се заменя „с приложени подробни устройствени планове“.

2. В т. 32, колона 6 от Приложението към чл. 3, ал. 2 в края на второто изречение се добавя „със съгласие на собствениците им“.

МОТИВИ

С Решение № 14/15.10.2020 г. по конституционно дело № 2/2020 г. на Конституционния съд на Република България (КСРБ) са обявени за противоконституционни чл. 208, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) в частта „а за имоти, предвидени за озеленени площи по чл. 61, ал. 4 – петнадесет години“ и чл. 215, ал. 6 от ЗУТ КСРБ се е произнесъл в рамките на направеното искане от Висшия адвокатски съвет (ВАС) в съответствие с чл. 22, ал. 1, изр. първо от Закона за конституционния съд (ЗКС), но мотивите на решението насочват към противоконституционност на ред други текстове в ЗУТ, в Закона за устройството и застрояването на Столична община (ЗУЗСО) и в Закона за устройството на черноморското крайбрежие (ЗУЧК).

С обявяването за противоконституционен на чл. 215, ал. 6 от ЗУТ се открива възможността за оспорване на общите устройствени планове на общините. Поради ограничеността на направеното искане от ВАС, КСРБ не е разгледал аналогичната разпоредба на чл. 19, ал. 3 от ЗУЧК, която със същите мотиви следва да се приеме за противоконституционна и да се отмени от Народното събрание (НС).

15-годишният срок за започване на отчуждителните производства за озеленени площи по чл. 61, ал. 4 от ЗУТ е възприет за противоконституционен поради неговата прекомерност, установяваща несъответствие с основни принципи на правовата държава и нарушаване на справедливия баланс между нуждите на общия интерес и защитата на основните права на гражданите и по-специално на правото на собственост. Сега НС, при уреждане на последиците от решението на КСРБ, трябва да възстанови именно този баланс на интереси като определи справедлив и изпълним срок за обезщетяване на собствениците на имоти, предназначени за обществени нужди.

В дебатите при приемането на ЗУТ през 2001 г. са обсъждани различни срокове за започване на отчуждителните производства за публични нужди. Приет е общ 5-годишен срок, който тогавашното НС е преценило като допустим за намеса върху частната собственост и съобразен с възможностите на общността да организира и изпълни дължимото според чл. 17, ал. 5 от Конституцията на Република България (КРБ) равностойно обезщетяване. С последващо изменение на ЗУТ от 2003 г.¹ към общия 5-годишен срок е въведен нов 10-годишен срок за започване на отчуждителни производства за елементи на техническата инфраструктура – публична собственост. Изменението е мотивирано с преминаването на обществото през преход и с непосилните, особено за местните власти, разходи за отчуждаване за инфраструктура, предвидена още през 80-те години на миналия век при съвсем други обществено-икономически условия. Със същите мотиви през 2006 г.² е приет и чл. 17 от ЗУЗСО, с който в нашето право се въведе още един срок за започване на отчуждително производство – 15-годишен „за първостепенна улична мрежа, за метрополитена, за трамвайни и железопътни линии, за обекти на зелената система и за съоръжения за третиране на отпадъци“. По-късно през същата година, с изменение в чл. 208, ал. 1 от ЗУТ³, този срок е възприет за цялата страна – за имоти предвидени за озеленени площи. Мотивите за установяване на по-дългите срокове през 2003-та и 2007-ма година насочват към уреждане на проблемите с преходни норми, а не в общия закон, както е направено. Дори и тогава тяхната конституционособразност би била спорна, но поне щяха да имат някакво историческо оправдание. Видът на

¹ ДВ бр. 65/2003 г.

² ДВ бр. 106/2006 г., в сила от 28.01.2007 г.

³ ДВ бр. 61/2007 г., в сила от 27.07.2007 г.

обществената необходимост не влияе на степента на намеса в правото на частна собственост, поради което определянето на различни срокове за спазване на чл. 17, ал. 5 от КРБ е явно несправедливо. Прегледа на законодателния подход прилаган в държавите членки на ЕС показва установени по-кратки срокове, а именно 3 години. По тази причина считаме, че следва НС да приеме 3-годишен срок за отчуждаване. За начален срок на започване на отчуждителните производства безспорно следва да се приеме момента на намесата върху собствеността със съответния вид устройствен план. Поставянето на собствениците в състояние на трайна невъзможност да ползват собствеността си, без за органите на власт да тече срок за започване на отчуждително производство е видимо небалансирано решение.

Необходимо е да се обърне внимание на определени обекти, които поради естеството си изобщо не могат да бъдат частна собственост. Това са обектите изключителна държавна собственост по чл. 18, ал. 1 от КРБ. Върху такива обекти има установено право на частна собственост, което е лишено от всичките си атрибути и следва да бъде възмездно. Тъй като става дума за обществена нужда от по-висок ранг, недопустимо е да се приеме, че с бездействието на властите за предоставяне на обезщетение собствениците ще придобият правата да променят предназначението на имота си. В този случай, в съответствие с чл. 17, ал. 5 от КРБ, изтичането на срока за отчуждаване трябва да породи право на иск за дължимото обезщетение.

Бездействието на властите да реализират предвидени обществени мероприятия означава, че или нуждата от тях не е толкова голяма, или че е отпаднала. С изтичане на законовия срок собствениците на засегнатите имоти би трябвало да придобият пълните права да устроят имота си съобразно собствените си нужди, но при спазване на устройствените правила, възприети за цялата общност. По тази причина предлагаме и ред промени в начина на изменение на общите и на подробните устройствени планове в специалната хипотеза на изтекъл срок за отчуждаване.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВЛИ,

Молим, да вземете предвид в срок направените предложения, както и да ни дадете възможност за тяхното аргументиране във всяка от комисииите, които имат отношение към Закона за устройство на територията и неговите евентуални изменения.

В допълнение на изложеното, обръщаме внимание, че несъобразяването с императивните повели на закона и на задължителната сила на решенията на Конституционния съд ще доведе до редица осъдителни решения на граждани срещу държавата, както пред българския съд, така и пред Европейския съд за защита правата на човека и основните свободи.

С уважение: